

Sygn. akt. III RC 145/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2018r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Barbara Halamus-Dyląg

Protokolant : starszy sekret. Katarzyna Piątek

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018r. w Olkuszu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. M.

przeciwko A. M.

o przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny

I. Zasądza od pozwanego A. M. PESEL (...) na rzecz powódki S. M. PESEL (...) kwotę po 400 (czterysta) złotych miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny płatną do jej rąk lub na wskazany przez powódkę rachunek bankowy do dnia 10-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 27 czerwca 2017r.

II. Oddała powództwo w pozostałej części ,

III. Wyrokowi w pkt. I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. Zasądza od pozwanego A. M. PESEL (...) na rzecz powódki S. M. kwotę 900 złotych (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu ,

V. Nakazuje pobrać od pozwanego A. M. PESEL (...) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Olkuszu kwotę 246,00 (dwieście czterdzieści sześć) złotych tytułem należnych kosztów sądowych .

Sygn.akt III RC 145/17

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego w Olkuszu w dniu 27 czerwca 2017r. powódka S. M. wniosła o zasądzenie od pozwanego A. M. tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny kwoty 1.000 złotych miesięcznie płatnej do jej rąk do dnia 10-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat poczynając od wniesienia pozwu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania , w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu S. M. podała , że strony są małżeństwem od 32 lat , z małżeństwa pochodzi dwoje pełnoletnich dzieci , które są samodzielne. Od grudnia 2016r. strony mieszkają oddzielnie , powódka musiała się wyprowadzić z powodu zachowania pozwanego , wszczynanych przez niego awantur i pogłębiającej się choroby alkoholowej. Powódka podała , że zarabia 2.150 zł netto , ponosi koszty utrzymania wynajmowanego mieszkania , pozostaje w leczeniu stomatologicznym , wymaga stałej rehabilitacji z uwagi na schorzenie kręgosłupa , a także zabiegu

operacyjnego z uwagi na zdiagnozowany zespół cieśni nadgarstka. Powódka była zmuszona zaciągnąć pożyczki żeby kupić sobie podstawowe wyposażenie mieszkania i aktualnie spłaca dwie pożyczki zaciągnięte po wyprowadzeniu się, które spłaca w ratach po 200 i 350 złotych i jedną pożyczkę, którą zaciągnęła jeszcze przed wyprowadzeniem się, a którą spłaca w kwocie 735 zł miesięcznie. Powódka nie ma możliwości uzyskania dodatkowych dochodów z uwagi na stan zdrowia i konieczność zajmowania się chorą matką. Pozwany w żaden sposób nie wspiera finansowo powódki chociaż jego dochody są znacznie wyższe, a sytuacja materialno-bytowo dużo lepsza. Pozwany mieszka w dotychczasowym mieszkaniu stron, w pełni urządzonym i nie wymagającym nakładów. Pozwany jest emerytowanym funkcjonariuszem Policji i otrzymuje emeryturę w wysokości 5.000 złotych miesięcznie, a dodatkowo osiąga dodatkowy dochód ucząc w dwóch lub trzech szkołach.

Pozwany A. M. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i podniósł, że strony od kilku lat pozostają w faktycznej separacji. S. M. i A. M. są współwłaścicielami dwóch lokali mieszkalnych położonych w O.: jeden zajmuje pozwany, a drugi dwupokojowy jest nieużywany od kilku tygodni po opuszczeniu go przez syna stron D. M.. Powódka ma możliwość zamieszkania w tym mieszkaniu albo wynajęcia go, a uzyskane pieniądze może przeznaczyć na swoje utrzymanie. Pozwany zaprzeczył twierdzeniom powódki, że nadużywa alkoholu i podniósł, że postępowanie zainicjowane kilka lat temu przez jego żonę o jego leczenie odwykowe zakończyło się oddaleniem wniosku. Nigdy też nie toczyło się p-ko niemu postępowanie karne. Pozwany podał, że od kilkunastu lat pozostaje w stałym leczeniu psychiatrycznym oraz że w związku z podjęciem przez syna P. studiów na Wyższej Szkole Medycznej w S. na kierunku ratownictwo medyczne pomaga mu finansowo opłacając czesne w wysokości 500 zł. miesięcznie. Dodał, że powódka ma możliwość podjęcia dodatkowej pracy gdyż jest księgową z wieloletnim doświadczeniem, nie cierpi na żadną chorobę uniemożliwiającą wykonywanie jej dodatkowej pracy.

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 17 sierpnia 2017r. zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 listopada 2017r. udzielono zabezpieczenia powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego A. M. do uiszczania na rzecz powódki S. M. tytułem przyczyniania się do zaspakajania potrzeb rodziny kwoty po 400 złotych miesięcznie poczynając od 27.06.2017r. do dnia 10-go każdego kolejno po sobie następującego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat – do czasu zakończenia postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powódka S. M. i pozwany A. M. pozostają w związku małżeńskim od 32 lat, z małżeństwa tego pochodzi dwoje pełnoletnich dzieci, które są samodzielne.

dowód : odpis skrócony aktu małżeństwa stron k. 7, okoliczności bezsporne.

Strony zamieszkiwały wspólnie we wspólnym mieszkaniu własnościowym położonym w O. na ul. (...) o powierzchni ok. 60 m². Oprócz tego mieszkania strony są współwłaścicielami drugiego mniejszego mieszkania o powierzchni 38m² położonego w O. na ul. (...) oraz domu położonego w S..

W dniu 6 grudnia 2016r. powódka S. M. wyprowadziła się ze wspólnie zajmowanego z pozwanym mieszkania na ul. (...) i zamieszkała w wynajętym mieszkaniu. W tym czasie w drugim mieszkaniu stron położonym w O. na ul. (...) zamieszkiwał syn stron, a w domu w S. zamieszkiwał drugi syn stron. Powódka S. M. zamieszkiwała w wynajętym mieszkaniu niecały rok i w tym czasie ponosiła koszty jego utrzymania w kwocie ok. 1000 złotych, w tym 500 zł opłaty za wynajem. W listopadzie 2017r. S. M. przeprowadziła się do wspólnego mieszkania stron położonego w O. na ul. (...) z którego w tym czasie wyprowadził się syn stron i obecnie powódka nadal w tym mieszkaniu zamieszkuje. S. M. ponosi obecnie koszty jego utrzymania w kwocie ok. 700 zł miesięcznie.

dowód : zeznania świadka T. K. k. 240-241, przesłuchanie powódki S. M. k. 241-242, umowa najmu lokalu mieszkalnego z dnia 5.12.2016r. k. 17-19.

Powódka S. M. jest zatrudniona jako główna księgowa w Centrum Usług (...) w S. z wynagrodzeniem 4.200 zł brutto. Powódka osiągnęła w 2016r. dochód w kwocie 50,208.74 zł, a w 2017r. osiągnęła dochód w kwocie 53,810.47 zł.

Powódka dojeżdża do pracy do S. środkiem lokomocji typu bus i łącznie z dojazdem czas pracy zajmuje jej ok. 10 godzin dziennie. Koszty przejazdu do pracy i z powrotem obciążają powódkę w kwocie ok. 200 złotych miesięcznie.

Powódka spłaca dwie pożyczki, jedną w ratach po 700 zł miesięcznie zaciągniętą w E. w kwocie kilkunastu tyś. złotych, z której środki przeznaczyła na wyposażenie swojego mieszkania i pomoc synowi w usamodzielnieniu, a drugą w ratach po 300 zł zaciągniętą w ZFŚS w wysokości 10.000 zł z której środki przeznaczyła podobnie jak pochodzące z poprzedniej pożyczki na doposażenie mieszkania w niezbędne meble i sprzęty i pomoc synowi. Powódka spłaca także raty za kołdrę fizjoterapeutyczną, która zakupiła za kwotę 4.000 zł.

dowód : przesłuchanie powódki S. M. k. 241-242, zaświadczenie o zarobkach k. 10, aneks do umowy pożyczki k. 12, harmonogram spłaty pożyczki z dnia 30.11.2016r. k. 13, zaświadczenie o zarobkach powódki z dnia 28.08.2017r. k. 101, k. 153-160, umowa pożyczki k. 164, pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. wraz z informacją o dochodach powódki w latach 2016-2017 k. 192, 195-196.

Powódka S. M. pozostaje w leczeniu (...) w O., związku ze schorzeniem kręgosłupa uczęszcza prywatnie na rehabilitację, od roku pozostaje w leczeniu stomatologicznym i do chwili obecnej poniosła koszty tego leczenia w kwocie ok. 2.000 zł. Powódka ma zdiagnozowany zespół cieśni nadgarstka i powinna poddać się operacji, której koszt wynosi ok. 1.800 zł.

Powódka od czasu separacji z pozwanym nie była na żadnym wypoczynku poza 2-tygodniowym tegorocznym pobytem na rekolekcjach w L. Morskich, których koszt wynosił 850 zł. We wcześniejszym okresie gdy strony mieszkały razem i prowadziły wspólne gospodarstwo domowe powódka była na dwóch zagranicznych wycieczkach tj. w F. i M..

Powódka S. M. pomaga finansowo synowi przekazując mu kwotę 200 zł miesięcznie.

dowód : przesłuchanie powódki S. M. k. 241-242, dokumentacja medyczna dot. leczenia powódki k. 8-9, faktury i rachunki dot. utrzymania powódki k. 144-125, k. 132-143.

Pozwany A. M. z zawodu jest nauczycielem, od lutego 2015r. pozostaje na policyjnej emeryturze, którą ma przyznaną w wysokości 6.124,70 zł brutto tj. 4.991 zł miesięcznie netto. Ponadto pozwany osiąga dodatkowe dochody pracując jako nauczyciel w dwóch szkołach tj. w Zespole Szkół w S. oraz w Szkole Policealnej w K.. Pozwany A. M. osiągnął w roku podatkowym 2016r. dochód w kwocie 70,491.58 zł, a w 2017r. osiągnął dochód w kwocie 99,533.47 zł.

Pozwany ponosi koszty utrzymania mieszkania w którym mieszka w kwocie ok. 1000 zł miesięcznie. Od około roku przeprowadza remont tego mieszkania, i tak w tym okresie wymienił drzwi wejściowe za kwotę 2.700 zł, zakupił łóżko za kwotę 2.500 zł, meble do pokoju za 3.500 zł, zamówił zabudowę do przedpokoju za kwotę 2.000 zł, nową balustradę i płytki na balkon oraz zamówił malarza do pomalowania całego mieszkania.

Pozwany użytkuje samochód marki W. T. rok.prod. 2006, który zakupił za kwotę 25.000 zł i ponosi koszty jego utrzymania, ubezpieczenia OC, napraw i zakupu paliwa za kwotę 500-600 zł miesięcznie.

W kwietniu 2017r. pozwany nabył na własność dom w stanie surowym położony w S. za kwotę 150.000 zł. Nieruchomość na której znajduje się dom pozwany uporządkował i ogrodził.

A. M. od czasu przejścia na emeryturę był kilka razy na nartach za granicą, były to wyjazdy 5-6 dniowe w zorganizowanej grupie, których koszt wynosił ok. 1200 zł. Był także na 2 dniowej wycieczce w L..

Pozwany pozostaje w leczeniu (...) i leczeniu stomatologicznym. Zażywa leki których koszt wynosi ok. 200 zł miesięcznie.

dowód : decyzja o wysokości emerytury pozwanego k. 208-210, przesłuchanie pozwanego A. M. k. 243, potwierdzenia dokonanych operacji przelewów k. 36-55, k. 165-171, zaświadczenie lekarza psychiatry k. 56, dokumentacja medyczna dot. pozwanego k. 130-131, zaświadczenie (...) Federacji (...) k. 171, umowa na usługę k. 173, pismo Naczelnika

Urzędu Skarbowego w O. k. 192-194 , kopia wypisu aktu notarialnego z dnia 20.04.2017r. k. 214 -218 , faktury na zakup mebli k. 226-228, zdjęcia zakupionego przez pozwanego domu k. 239.

Pozwany A. M. w dniu 29 marca 2018r. zawarł umowę pożyczki na kwotę 44.000 zł , a środki z tej pożyczki w całości darował synowi P. M. w związku z zakupem przez syna mieszkania własnościowego. Ze środków darowanych przez pozwanego syn stron pokrył wkład własny na zakup mieszkania , koszty notarialne i częściowe wyposażenie. Pozwany zapłacił synowi w bieżącym roku w związku z podjęciem przez niego nauki w Wyższej Szkole Medycznej w S. czesne za trzy semestry nauki w łącznej kwocie 7.000 zł .

Syn stron P. M. pracuje w Państwowej Straży Pożarnej w S. z wynagrodzeniem 2.600 zł , jest kawalerem.

Pozwany z tytułu powyższej pożyczki jest obciążony aktualnie ratami w kwocie po 1823 zł. miesięcznie.

dowód : przesłuchanie pozwanego A. M. k. 243-244 , umowa pożyczki z dnia 29.03.2018r. k. 174 -179 , umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości k. 180-182 , zeznania świadka P. M. k. 184-185 , dowody wykonania operacji bankowych k. 229-231 , kopia wypisu aktu notarialnego z dnia 17.05.2018r. k. 232-238 .

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane dowody , w tym dokumenty , których strony nie kwestionowały. Sąd w oparciu o art. 217 § 3 k.p.c oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o zwrócenie się do pracodawcy powódki o aktualną informację o jej dochodach albowiem uznał , że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione , a wniosek ten powołany został jedynie dla zwłoki.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo S. M. zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Podstawą normatywną rozstrzygnięcia w przedmiocie żądania zgłoszonego w niniejszej sprawie są przepisy art. 27 krio w zw. z art. 135 kro .

Zgodnie z art. 27 krio oboje małżonkowie obowiązani są , każdy według swoich sił oraz swoich możliwości zarobkowych i majątkowych , przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny , którą przez swój związek założyli. Zakres tego obowiązku wynikającego z powołanego art. 27 krio zależy więc od usprawiedliwionych , a więc wyznaczonych poziomem życia rodziny , potrzeb każdego z małżonków oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych obojga małżonków. Podkreślić przy tym należy , że obowiązek z art. 27 krio istnieje dotąd , dopóki istnieje związek małżeński, a oznacza on , że małżonkowie mają prawo do równej stopy życiowej , tak więc powinni żyć na porównywalnym poziomie i to niezależnie od tego , czy żyją razem czy osobno , gdyż sama separacja faktyczna nie niweczy obowiązku wynikającego z art. 27 krio i związanej z nim zasady równej stopy życiowej małżonków. Tym samym fakt , że małżonkowie pozostają w faktycznej separacji nie oznacza , że są one zwolnione w obowiązku wzajemnej pomocy oraz dostarczania środków utrzymania w sytuacji , gdy żyją na różnym poziomie. Sąd Najwyższy podkreślił , że również ustanie wspólnego pożycia małżeńskiego- sytuacja, w której małżonkowie nie powadzą wspólnego gospodarstwa domowego, nie uchyla obowiązku wynikającego z art. 27 krio, a jedynie może wpłynąć na jego ukształtowanie i zakres (uchwała z 16.12.1987 , III CZP 91/86).

W kontekście powyższych rozważań i analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do wniosku , że powódka S. M. żyje na wyraźnie niższym poziomie aniżeli pozwany A. M. gdyż pozwany ma do swojej dyspozycji wyższe środki , ma także większe możliwości zarobkowe niż powódka , co wynika z pobierania przez pozwanego emerytury z jednoczesną możliwością dorabiania sobie do niej w czasie wolnym przez pozwanego , co pozwany z powodzeniem czyni pracując w szkołach. W ocenie Sądu możliwości uzyskania dodatkowych dochodów przez powódkę są ograniczone o tyle , że powódka poświęca na obecną pracę i dojazd do niej i z powrotem 10 godzin dziennie i czasu na dodatkową pracę pozostaje jej niewiele , a trudno od niej wymagać biorąc pod uwagę jej wiek i schorzenia na które cierpi aby pracowała porą wieczorową czy nocną. W odmiennej sytuacji znajduje się pozwany , który dysponuje czasem wolnym przebywając na emeryturze.

Porównanie dochodów stron za 2016 i 2017 prowadzi do wniosku, że dochody pozwanego w ostatnim roku podatkowym były dwukrotnie wyższe aniżeli powódki, a bieżące wydatki stron na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb można uznać za porównywalne. Podnieść przy tym należy, że pozwany w toku niniejszego postępowania nabył nieruchomości z domem o wartości 150.000 zł, poczynił nakłady na tę nieruchomość w postaci budowy ogrodzenia, a ponadto poczynił znaczne nakłady i nadal je czyni na mieszkanie, które obecnie zajmuje. Świadczy to o tym, że pozwany posiada znaczne środki finansowe, które pozwalają mu na takie ich spożytkowanie. Tymczasem powódka jedynie w niezbędnym zakresie dokonała drobnych remontów w mieszkaniu, które zajmuje i to jeszcze w ramach środków z pożyczek, które spłaca. Nie stać ją na kosztowne remonty, wymiany mebli, a tym bardziej nie posiada środków na inwestowanie w nieruchomości.

Wprawdzie pozwany także jest obciążony pożyczką w kwocie 44.000 zł spłacaną w ratach po 1880 zł miesięcznie, ale w ocenie Sądu kredyt ten w istocie został zaciągnięty przez pozwanego na potrzeby niniejszej sprawy, celem wykazania, że nie tylko powódka, ale również i on jest obciążony spłatą kredytu. Pozwany zaciągnął ten kredyt w dniu 3 sierpnia 2017r., a więc w czasie trwania tego postępowania, po doręczeniu mu odpisu pozwu w sprawie, a nadto podnieść należy, że środki z tej pożyczki przekazał w całości synowi P. M. w ramach darowizny.

W ocenie Sądu nie jest racjonalnym i zasadnym zaciągnięcie kredytu na potrzeby dorosłego syna, który pracuje i jest w stanie samodzielnie się utrzymać i to jeszcze decydowanie się na ten krok finansowy w toku trwania niniejszej sprawy. Dlatego powoływanie się w tym miejscu przez pozwanego na konieczność spłaty tego kredytu nie może mieć negatywnego wpływu na ocenę zasadności roszczenia powódki.

Podnieść należy w tym miejscu także, że obie strony nie mają obowiązku alimentacyjnego względem swoich dorosłych i pracujących synów, a udzielanie im pomocy i wsparcia finansowego nie może odbywać się kosztem małżonka, który ma prawo liczyć na pomoc i wsparcie drugiego małżonka w kontekście zasady równej stopy życiowej wynikającej z art. 27 krio.

W tej sytuacji, zdaniem Sądu celem zbliżenia stopy życiowej stron powództwo S. M. należało częściowo uwzględnić obciążając pozwanego obowiązkiem łożenia na rzecz żony kwoty 400 zł miesięcznie poczynając od daty wniesienia pozwu. Zdaniem Sądu kwotę w tej wysokości pozwany jest w stanie przekazywać żonie bez żadnego uszczerbku dla swoich uzasadnionych wydatków, a powódce pozwoli ona na polepszenie jej stopy życiowej i zbliży ją do stopy życiowej pozwanego.

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo jako zbyt wygórowane. Wskazać w tym miejscu należy, że wynikająca z art. 27 krio zasada równej stopy życiowej małżonków nie może być rozumiana w ten sposób, że sumuje się dochody małżonków i dzieli je na równe części i zasadza stosowną sumę dla tego, który uzyskuje mniejsze dochody. Ponadto w sytuacji separacji faktycznej małżonków, którzy nie mają dzieci na utrzymaniu, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, co do zasady, każdy z małżonków przede wszystkim powinien dokładać starań do ponoszenia swoich kosztów utrzymania z własnych środków, a żądać świadczenia od drugiego małżonka może tylko wówczas, gdy pomimo pełnego wykorzystania swoich możliwości zarobkowych i majątkowych nie może zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb na poziomie zbliżonym do drugiego małżonka.

Na mocy art. 333§ 1 pkt 1 kpc Sąd nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd w oparciu o treść art. 98 k.p.c w zw. z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U z dnia 5 listopada 2015r.poz. 1800 ze zm.) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 900 zł. tytułem zwrotu poniesionych kosztów postępowania tj. kosztów zastępstwa adwokackiego według stawek określonych w powołanym rozporządzeniu.

Sąd na podstawie art. 98 k.p.c obciążył pozwanego kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 246 złotych, która obejmuje opłatę stosunkową od zasądzonego roszczenia – 240 złotych oraz 6 zł za odpis wyroku w klauzule wykonalności, który z urzędu podlega doręczeniu stronie powodowej.

SSR Barbara Halamus-Dyląg